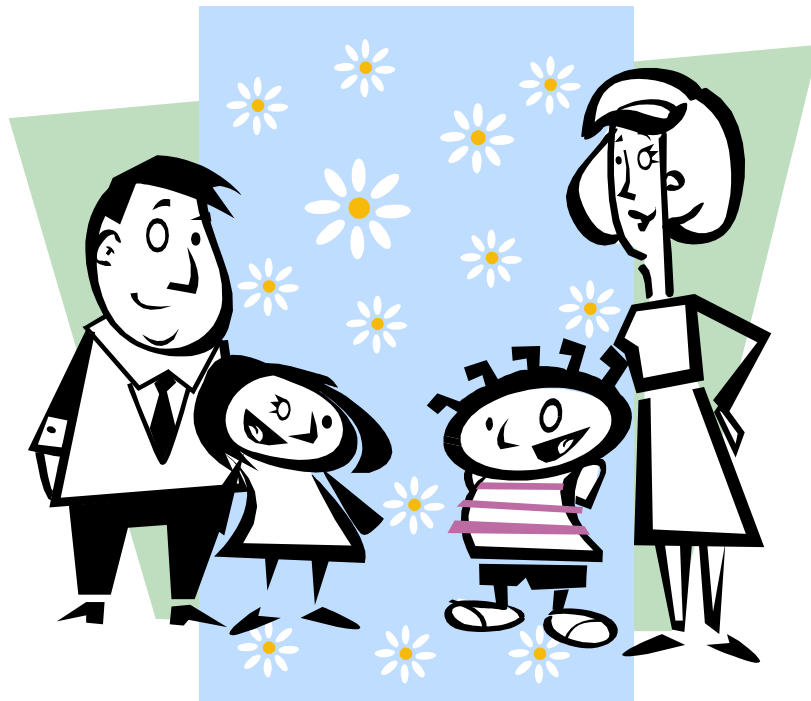

Sjukvårdspartiet

**Ett rikspolitiskt handlingsprogram för ett
nationellt sjukvårdsparti.**

Sjukvårdspartiet

Innehållsförteckning

1.0 Därför ett sjukvårdsparti!	3
1.1 Hälsa- och Sjukvård	4
1.2 Psykiatri.....	6
1.3 Tandvården.....	7
1.4 Folkhälsa	8
1.5 Lika möjligheter	9
2.0 Demokrati och jämställdhet	10
2.1 Jämställdhet mellan kvinnor och män	11
2.2 Samhällets organisation och öppenhet	12
2.3 Unioner, nationer, regioner och kommuner	13
3.0 Humanitet	15
4.0 Planera för aktiva äldre med stor delaktighet.....	16
5.0 Det lokala samhället	18
5.1 Personligt ansvar och ömsesidigt stöd	19
6.0 Trygghet	20
7.0 Miljöfrågor	21
8.0 Religionsfrihet och kulturell mångfald	23
8.1 Det öppna samhället	24
9.0 Ungdomen och framtiden.....	25
10.0 Velfärd.....	25
10.1 Omsorg	26
10.2 Pensionerna skall förbättras.	26
11.0 Barnomsorg och skola.....	27
11.1 Särskolan	27
11.2 Elevvård	27
11.3 Yrkesutbildning.....	28
11.4 Kultur i skolan.....	28
11.5 Högskoleutbildning	29
11.6 Internationalisering.....	29
12.0 Velfärdens finansiering	30
12.1 Näringsliv	30
12.2 Finansiering.....	31

Sjukvårdspartiet

*"Ett ovanligt parti för
vanliga människor."*

1.0 Därför ett sjukvårdsparti!

Den svenska hälso- och sjukvården är en av de allra viktigaste välfärdsfrågorna.

Patienterna har svårt att komma i kontakt med sjukhusen, de hänvisas runt och får vänta, samtidigt som deras tillstånd förvärras. I takt med ökad centralisering berövas de dessutom mer och mer kontakten med sina anhöriga, som inte kan resa för att vara vid sina käras sida. Övergivenhet och förvirring blandas med bristande tillit. Förutsättningarna för ett gott omhändertagande försvinner allt mer. Samtidigt ökar pressen på de vårdanställda.

Nedläggningar leder till att sjuka transporteras mellan kvarvarande enheter. Verksamheten är satt på hjul.

Därför har det bildats sjukvårdspartier runt om i Sverige. Nu behövs denna politik även på den nationella nivån. Sjukvårdspartiet har en välfungerande, resursstark hälso- och sjukvård som ledstjärna. Sjukvårdspartiet är tvärpolitiskt och ett sakfrågeparti utan bindningar på en vänster-höger skala.

Vi vill sätta människan i centrum. Vi sätter värde på tryggheten och välfärden.

Vi vill arbeta för ett människovärdigt liv för alla.

När vi tar nya initiativ för samhällets utveckling måste vi fråga oss hur våra levnadsvillkor förändras.

Hela Sverige ska leva och alla regioner ska kunna utvecklas på sina egna villkor. Samhällets stöd och service ska fördelas rättvist.

Sjukvårdspartiet

1.1 Hälsa- och Sjukvård

I olika undersökningar anger tålmodiga patienter att de, när de väl blev behandlade, bemötts väl och fått bra omhändertagande. Patienter är i beroendeställning och ofta i en utsatt position, ett förhållande som inte bäddar för att vara kritisk. Vi anser att den solidariskt finansierade hälso- och sjukvården fortsättningsvis skall utgöra en värdegrund. Vi säger ja till mångfald i vården genom alternativa driftsformer, men grunden skall vara offentlig finansiering. Vi säger nej till den s k stopplagen - bland annat därför att den strider mot den av riksdagen antagna nationella handlingsplanen, som talar om behovet av mångfald.

Hälso- och sjukvårdens del av BNP har stadigt minskat under en rad år men börjat återhämta en del under senaste åren. Även Socialstyrelsen uttryckte farhågor om just detta i sin bok "Hälso- och sjukvården i Sverige 1998". Man befarade att Sveriges anpassning till EMU på hemmaplan kunde leda till återhållsamhet med offentliga utgifter, däribland hälso- och sjukvårdens medel. Sverige har fallit ner från en topplacering till ett mellanskikt i detta avseende.

Vi har visserligen fler läkare och sjuksköterskor än någonsin, men också längre vårdköer än tidigare. Detta pekar på ett systemfel i den svenska sjukvården, ett systemfel som i och med att det åtgärdas, kan frigöra stora resurser. Bristande tillgänglighet leder till att viktiga vårdbehov inte blir tillgodosedda. Alla skall behandlas jämlikt och prioritering av vårdinsatser skall ske efter behov.

En centraliseringsvåg går genom "landstingssverige". Väl fungerande sjukhus läggs ner. Storskaliga lösningar och metoder prioriteras. Tillgängligheten blir dålig, liksom flödet genom sjukvårdsapparaten. Gamla och multisjuka som har de största behoven.

Primärvården och specialistvården måste närma sig varandra. Detta sker bäst med sammankopplad närsjukvård med tillgång till vårdplatser. Det är viktigt att forskning stimuleras och tekniska landvinningar tas tillvara och medverkar i en utveckling av den framtida hälso- och sjukvården på alla nivåer.

Sjukhusen bör i allt väsentligt även i fortsättningen vara offentligt finansierade. Såväl större som mindre enheter kan komma ifråga för alternativa driftsformer.

Sjukvårdspartiet

Den mycket högspecialiserade vården bör skötas av staten i form av ett nationellt statligt ansvar, vilket i första hand gäller finansieringen. Den högspecialiserade vården är att betrakta som "sällan-sjukvård" och kan ur geografisk synpunkt även placeras utanför storstadsområden. Driften kan skötas av landsting eller kommuner, men den bör inte läggas ut på entreprenad - annat än för avgränsade uppgifter. Gränsdragningarna behöver inte vara absoluta utan lokala och regionala hänsyn skall tas. Sjukvårdspartiet anser också att resurserna skall följa patienten.

Dagens vård är i alltför hög grad en transportorganisation. Patienten skickas runt i systemet i stället för att systemet anpassas till patient och individ. På många håll har man satt verksamhet på hjul. Det mest kända exemplet är nedlagda Kiruna BB i Norrbotten som medför riskfyllda resor med avstånd upp till 25 mil.

Vården genomgår ständiga omorganisationer och det händer att landstingspolitiker, ibland med viss stolthet, framhäver att vården är dynamisk och alltid kommer att vara under omorganisation. Systemförändringar tycks bli ett självändamål, vilket medför en ständig oro och en organisation vars personal aldrig får arbetsro och effektiviteten blir lidande. Undersökningar visar att denna ineffektivitet till stor del beror på att högutbildad sjukvårdspersonal ägnar sig åt mycket annat än sjukvård.

Vi har som tidigare nämnts, aldrig haft så många läkare som idag, men ändå försämrats tillgängligheten. Enligt vissa uppgifter är patientarbetstiden i en del undersökningar nere på ca 25 % av den totala tiden. Rationalitet och kvalitet nås istället genom att utbildad personal - oavsett personalkategori - ägnar sig åt kärnverksamheten. Omvårdnaden måste få större utrymme.

Dagens nedbantade sjukvård med begränsat antal vårdplatser försvårar möjligheten till effektiv epidemisjukvård. En närliggande fråga handlar om Sveriges kapacitet att tillverka vaccin. En nordisk lösning kan vara tänkbar.

Hälso- och sjukvården samt folkhälsan är för närvarande de allra viktigaste välfärdsfrågorna och har högsta prioritet. Dessutom visar undersökningar på att kvinnor erbjuds sämre vård än män, bland annat vid behandling av hjärtsjukdomar. Vi måste garantera en jämlik vård.

Dagens offentliga hälso- och sjukvård bedrivs ofta under former där enhetens ekonomi kan vara avgörande för enskilda behandlingsbeslut. Behandlingsbeslutet är direkt kopplat till egen budget och den egna ekonomin. Detta gäller alla specialiteter, men har särskilt uppmärksammats när det gäller cancerbehandling. Förbättrad teknisk utrustning och allt dyrare mediciner kan leda till att beslut i enskilda fall inte alltid är optimala. Därför anser vi att man ska överväga förändringar i lagstiftningen så att patienter får rätt att överpröva vårdbeslut. Detta kan gälla beslut om vårdinsats som inte anses optimal, utebliven vård eller

Sjukvårdspartiet

felaktig vård och behandling. Patienten skall ha rätt till en så kallad "second opinion" och att överpröva vårdbeslut.

- *Vi arbetar för att tillföra mer resurser till hälso- och sjukvården*
- *Sjukvården är inte betjänt av en utveckling mot storskalighet, det löser inte problem med ekonomi, kvalité eller tillgänglighet*
- *Låt all personal utföra det jobb de är utbildade för.*
- *Vi måste få en bättre förebyggande hälso- och sjukvård.*
- *Samordna möjligheten till överprövning*

1.2 Psykiatri

Psykiska sjukdomar är ungdomens sjukdomar. Med detta menar vi givetvis inte att psykiska sjukdomar enbart drabbar unga, men däremot att det första insjuknandet oftast sker i unga år. En ledande vetenskaplig studie visar att tre fjärdedelar av alla psykiskt sjuka redan insjuknat vid 24-års ålder.

Det är viktigt att de får professionell hjälp redan när de som barn eller tonåringar får sin första ångestattack, depression eller psykos. Resurserna för barn- och ungdomspsykiatri är otillräckliga.

Psykiatri har fått kännas vid mycket större nedskärningar än övrig vård. Den senaste psykiatireformen har inte följts upp enligt lagstiftningens intentioner.

Psykiatri skall tillföras ökade resurser.

Vi vill att barn- och vuxenpsykiatri byggs ut både i öppna och slutna vårdformer.

Den psykiska ohälsan skall aktivt förebyggas bland både unga och äldre.

Det är också av mycket stor vikt att barn som insjuknar får adekvat hjälp med skolgång och utbildningsnivå för att kunna få någorlunda jämlika förhållanden

Sjukvårdspartiet

senare i livet. Detta gäller oavsett utbildningsnivå och studieförhållanden. Ett ökat samarbete mellan skola och barnpsykiatri är angeläget.

Idag finns det psykiskt sjuka med allvarliga störningar som inte accepterar behandling och därför utgör fara för eget eller andras liv. Resurser bör avsättas för problematiken kring psykiatriskt multisjuka.

Det ekonomiska ansvaret för rättspsykiatri skall åligga staten.

- *Själen tillhör kroppen.*
- *Psykiatriens insatser måste prioriteras.*
- *Ökad samverkan mellan skola och ungdomspsykiatri*

1.3 Tandvården

Det vi idag kallar modern tandvård är ett system som har fungerat sedan tillkomsten på 1970-talet och som har byggts på i olika omgångar, för att idag närmast kunna beskrivas som ett organiserat kaos.

Målsättningen i ett längre perspektiv måste vara att också munnen skall tillhöra kroppen och omfattas av någon form av högkostnadsskydd och vårdgaranti. Ett problem idag är att stora grupper, efter fri tandvård under tonåren, avstår från undersökning och behandling på grund av mycket höga kostnader. Vi behöver ett nytt system som förstås såväl av patienter som tandvårdspersonal.

Det är synnerligen angeläget att dagens högkostnadsskydd för hälso- och sjukvård, läkemedel och tandvård integreras och blir allomfattande. Det är i dagsläget inte möjligt att exakt beräkna en sådan högkostnadsnivå men den blir sannolikt avsevärt högre. Frågan om inkomstrelaterat högkostnadsskydd bör därför prövas.

- *Tandvården är i behov av en reform där målet ska vara att munnen tillhör kroppen.*
- *Ett gemensamt inkomstrelaterat högkostnadsskydd som omfattar alla former av hälso- och sjukvård, tandvård och läkemedel bör prövas.*

Sjukvårdspartiet

1.4 Folkhälsa

Målet för Sjukvårdspartiets folkhälsopolitik är att skapa förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen. Särskilt angeläget är att förbättra folkhälsan för de grupper som är mest utsatta för ohälsa.

Folkhälsan är ett av våra mest angelägna politiska mål. Den påverkas av och påverkar alla områden; barnomsorgen, skolan, arbetsmarknaden, kultur och fritid, socialpolitiken och miljön samt i högsta grad sjukvården.

Viktiga konkreta problemområden att ta tag i är bl.a.

- Arbete och självständig försörjning är en förutsättning för en god folkhälsa
- Vi vill hejda skadeökningen som följer av alkohol och droger
- Vi vill hejda ökningen av den psykiska ohälsan, inte minst bland unga.
- Genom förebyggande insatser kan vi minska antalet som behöver sjukvården
- För att kunna påverka det faktum att kvinnor oftare drabbas av ohälsa än män måste vi få forskare att sätta kvinnors ohälsa i fokus.
- Övervikt och fysisk inaktivitet med dess följsjukdomar, håller på att bli det största folkhälsoproblemet.
- Vi anser inte att sänkta alkoholskatter befrämjar folkhälsan.

Vi vet att vi inte bara påverkas av dagens situation. Vi har också med oss vår historia, alltså hur vi påverkades under barn- och ungdomsåren. Detta i sin tur leder till att det är särskilt viktigt att vi, för att skapa förutsättningar för en god hälsa, tar tag i barnens situation. Se över skolmåltiderna så att de lägger grunden för goda matvanor i framtiden, öka barnens fysiska aktiviteter m.m.

Även en ökad satsning på förebyggande och hälsofrämjande insatser för äldre torde ge mycket stora hälsovinster och bidra till att minska framtida vård- och omsorgsbehov.

Folkhälsan påverkas i mycket hög grad av samhällsförändringar och av de politiska besluten. Kommunerna har en huvudroll, då det ju är där de flesta beslut fattas, som berör människors dagliga villkor.

Det är viktigt att alla i samhället engageras. Ideella föreningar, idrottsklubbar och frivilligorganisationer av olika slag har stor betydelse för folkhälsoarbetet.

Sjukvårdspartiet

- *Sjukvårdspartiet ser folkhälsoarbetet som en av de viktigaste utvecklingsfrågorna!*
- *Det är i kommunerna det viktigaste folkhälsoarbetet görs! Ungdomars psykiska ohälsa måste mötas med en utvecklad skolhälsovård genom skolsköterska, psykologer, kuratorer och läkare.*
- *Vi måste satsa kraftfullt på barn- och ungdom för att skapa grunden för framtiden, tillsammans med skolan och föräldrarna.*

1.5 Lika möjligheter

Alla människor är lika mycket värda och ska mötas med respekt. Ekonomisk trygghet ger oss möjlighet att utveckla omsorgen för barn, äldre och personer med särskilda behov.

Ersättningsnivåerna för de med funktionsnedsättning som också kan innebära ett handikapp bör höjas. De täcker idag inte de merkostnader som uppkommer. Ersättningsnivåernas relation till bedömda funktionsnedsättningar måste också ses över.

Eftersom vårt samhälle idag bygger på ett socialförsäkringssystem som i alla delar inte fungerar så ställs allt större krav på anhöriga. Just det faktum att vårdtiderna har blivit så korta och kommunernas ekonomiska möjligheter att tillhandahålla adekvat hjälp, så faller fler och fler ”mellan stolarna”. Det innebär i klartext att många anses för friska av sjukvården och för sjuka av kommunens hemtjänstpersonal. Det innebär att den enskilde drabbas och allt större krav ställs på anhörigas möjligheter att hjälpa till.

Anhörigvårdare måste erbjudas rimlig pensionsgrundande ersättning, avlastning och utbildning. Det område som framförallt drabbas är rehabiliteringen. Detta är en paradox eftersom rehabiliteringen skall vara nyckeln till en återgång till arbete, ett meningsfullt liv och en dräglig tillvaro.

Vi vill stärka samhällets stöd till utsatta barn och ungdomar under 18 år med resurser och rätt till Socialstyrelsens Personliga Ombud (PO-teamen) för att hjälpa dem. Tvångsomhändertagna barn ska få egen rätt att överklaga de beslut som berör dem.

Rehabilitering skall erbjudas tidigt i ett sjukdomsförlopp och är nära förknippat med förebyggande åtgärder. Bristande arbetsmiljö och ogynnsamma levnadsvillkor kan förebyggas och därmed minska behovet av framtida rehabiliteringsinsatser.

Sjukvårdspartiet

2.0 Demokrati och jämställdhet

Människans lika värde och värdighet

Sjukvårdspartiet ansluter sin politik på Förenta Nationernas allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och de därpå följande Internationella konventionerna om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, medborgerliga och politiska rättigheter samt dess förbud mot diskriminering. Barnkonventionen och Europeiska Sociala Stadgan utgör också grunder för Sjukvårdspartiets politik och demokratiska värderingar.

Sjukvårdspartiet är för en ökad användning av folkomröstning som ett sätt att skapa delaktighet och ökat medborgarinflytande i den demokratiska processen.

Ett system med valda politiker står inte i motsatsförhållande till folkomröstningar utan skall ses som ett behövligt komplement. Problemet med dagens lagstiftning om folkomröstning är att de flesta initiativen aldrig leder till folkomröstning på grund av politisk ovilja. Detta konserverar rådande synsätt och är en effektiv broms för en mer dynamisk demokrati.

Folkomröstningar skall genomföras om ett tillräckligt antal innevånare står bakom ett initiativ. Den bör dessutom bli beslutande ifall minst två tredjedels majoritet erhålles. Riksdagen måste besluta om att utreda och fastställa en förändrad lagstiftning på detta område.

Det finns anledning att se över den myndighetsflora som är på ständig tillväxt. Vi kan räkna till mer än 500 myndigheter som på ett eller annat sätt bidrar till en svåröverskådlig byråkrati som reglerar alltmer av medborgarnas liv och möjligheter till inflytande.

Vi anser att många myndigheter kan slås samman och en del funktioner och beslut föras ut i kommuner och nuvarande landsting.

Sjukvårdspartiet

Sjukvårdspartiet anser att det är hög tid för att vi i Sverige demokratiserar de statliga utnämningsbesluten. Därför vill vi att riksdagen skall ha beslutsrätt över de utnämningar, som statsministern idag beslutar om.

- *Vårt parti har människans okränkbarhet och lika värde som grund för vår politik.*
- *Sjukvårdspartiet anser att folkomröstningar skall användas i ökad omfattning och kunna vara beslutande i vissa fall.*
- *Medborgerligt initiativ skall lagfästas*
- *Riksdagen skall ta över utnämningsbesluten*
- *Antalet statliga myndigheter bör reduceras.*

2.1 Jämställdhet mellan kvinnor och män

Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande människosyn som skall genomsyra all fostran och utbildning, liksom arbetslivets villkor och samhällets gemenskap i övrigt. Ett jämställt samhälle innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Lika lön för likvärdigt arbete, delat ansvar för hem och barn, lika möjligheter till engagemang i politiska, fackliga och andra gemensamma angelägenheter. Rätten till ett heltidsarbete måste införas. Det finns en pågående åldersdiskriminering som inte kan accepteras.

Ett demokratiskt samhälle måste se som en huvuduppgift att avskaffa strukturer, fördomar och traditionella föreställningar som försvårar och förhindrar jämställdhet mellan könen och ett bättre omhändertagande av våra barn.

- *Vi arbetar därför aktivt för jämställdhet inom alla åldrar.*

Sjukvårdspartiet

2.2 Samhällets organisation och öppenhet

Sjukvårdspartiet vill värna om det lokala ansvaret inom såväl samhällets beslutsnivåer som arbetslivet. Ansvar för samhällets servicefunktioner ska läggas så nära de berörda medborgarna som möjligt. Det nationella ansvaret ska i görligaste mån delegeras till lägre politiska ansvarsnivåer.

Vi anser att frivilliga direktvalda regioner eller kommunförbund kan vara en tänkbar demokratisk grund.

Sjukvårdspartiet värnar om varje medborgares rätt till likvärdig och jämställd delaktighet i det svenska samhället. Rätten att fritt yttra sig och delta i politiskt arbete ska stimuleras och värnas.

Samhällets stöd till politisk verksamhet ska utgå enbart efter antal röster, aldrig efter antalet medlemmar, vilket även ska gälla ungdomsförbund. Sjukvårdspartiet värnar om individens fri- och rättigheter.

Att skapa möjlighet för varje individ att leva ett fritt och bra liv efter sina egna förutsättningar är vårt mål. Vi eftersträvar ett samhälle med frihet att tänka, tala och skriva fritt och med respekt för allas lika värde, liksom individens möjlighet till bra utbildning och inflytande över såväl arbete som styrelseskick. De, som på grund av sjukdom, ålder eller andra orsaker inte kan klara sig, ska vara berättigade till stöd från andra och från samhället.

Möjligheten att förverkliga dessa mål går genom en balans mellan marknadsekonomiska lösningar och offentlig service. Statens ansvar skall omfatta grundläggande förutsättningar som utgår från demokratiska värderingar. Dit hör lagstiftande makt, grundläggande samhällservice och infrastruktur. Individens frihet är endast möjlig i ett samhälle där demokratiska värderingar ligger till grund för styrelseskicket.

- *Enskilda människors delaktighet och inflytande i samhället måste öka.*
- *Skyddet för den personliga integriteten måste garanteras.*
- *Vi vill föra ut besluten till människorna.*

Sjukvårdspartiet

2.3 Unioner, nationer, regioner och kommuner

Sjukvårdspartiet ser internationell samverkan som en viktig grund för bevarande av fred och möjligheter till social, kulturell och ekonomisk utveckling i gemenskap. De FN-baserade verksamheterna är av stort värde för främjande av fred, internationell förståelse, fattigdomsbekämpning, folkhälsa och social tillväxt.

Sjukvårdspartiet vill inom den Europeiska Union verka för en tydlig nationell kompetens i enlighet med grundsynen i unionens subsidiaritetsprincip. Vilket politiskt ansvar på lägsta möjliga nivå. Detta innebär ökad lokal delaktighet.

Detta ska ge Sveriges Riksdag, liksom övriga medlemsstaters parlament, ett avgörande ansvar för uppföljning och genomförande av vägledande beslut och rekommendationer som antagits i Europaparlamentet eller meddelats av dess kommissionärer.

Sveriges anslutning till gemensam valuta och författningsändringar som kan påverka svensk grundlag ska underställas allmänna folkomröstningar i god tid före frågornas avgörande i riksdag eller parlament. Alla former av grundlagsförändringar ska underställas beslutande folkomröstning.

Ifall EU medlemskapet omprövas, skall detta göras genom beslutande folkomröstning.

Sjukvårdspartiet vill inom Sverige genomföra en regional utjämnings- och tillväxtpolitik, som bevarar landets unika spridning av mindre och medelstora stadsbildningar, som nav i lokala nätverk. En aktiv regionalpolitik ska möjliggöra en levande och bebodd landsbygd. Satsningar på infrastruktur, näringsstimulerande åtgärder och skatteväxlingssystem ska beakta denna målsättning i regionalpolitiken.

Regionalpolitiken ska ha en tydlig folkhälsosträvan i sitt genomförande.

Sjukvårdspartiet vill genomföra en förnyelse av den regionala nivån, som en övergång till en ändrad ansvarsfördelning mellan den statliga och de kommunala nivåerna. Vi vill därför se en stärkt regional nivå där landstingen i sin nuvarande form avvecklas och den regionala nivån består av en direktvald församling med ansvar för regionens utveckling inklusive de flesta delar av sjukvården och flertalet myndighetsfunktioner.

Den regionala nivån kan bestå av frivilliga kommunalförbund, där nya regioner skapas genom ömsesidiga överenskommelser. Den nya organisationen ska ha

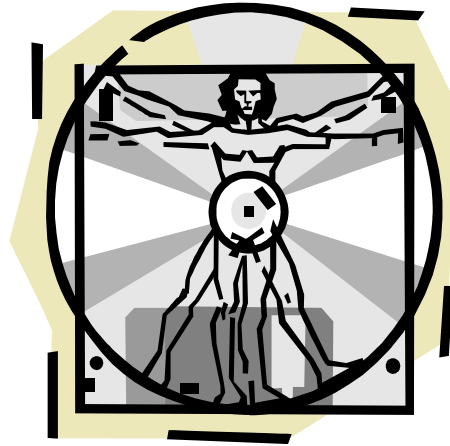
Sjukvårdspartiet

möjlighet att även ansvara för utveckling av infrastruktur, näringar, utbildning samt natur-, miljö-, och hälsofrågor, där samverkan med den primärkommunala nivån är möjlig och önskvärd.

Sjukvårdspartiet vill kompetensförklara kommunerna att svara för all den närservice till medborgarna som är möjligt att lokalt organisera. Framst gäller detta skola och utbildning, folkhälsa, omvårdnad och sociala omsorger i vid bemärkelse. Ansvaret för äldreomsorgen och därtill kopplad hälso- och sjukvård skall ligga på en huvudman. Kommunen skall också primärt ansvara för sin egen näringsutveckling och hushållning med stöd av en aktiv regionalpolitik.

- *Vi vill inom ramen för medlemskapet i EU verka för att kommunerna aktivt kan välja om de vill ingå i förbund eller regioner*
- *Vi anser att den stärkta regionala nivån skall utgöras av en direktvald församling.*

Sjukvårdspartiet

3.0 Humanitet

Sjukvårdspartiet arbetar med FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna som bas.

Framför allt är yttrandefrihet, religionsfrihet och tolerans gentemot oliktankande av största vikt. Frihet under ansvar kan förverkligas utgående från dessa värderingar. Alla människor har samma rättigheter oberoende av bl.a. ras, kön, ålder eller hälsa, kultur eller religion, samhällsställning och livssituation.

- *Sjukvårdspartiet arbetar med FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna som bas.*

Sjukvårdspartiet

4.0 Planera för aktiva äldre med stor delaktighet

Äldre är en kreativ resurs i samhället och behövs som medverkande aktörer för tillväxt, välfärdens utveckling och en levande social gemenskap i ett humant samhälle.

Samhället måste stimulera ett aktivt liv för de äldre i samhället och medverka till att stärka ömsesidigheten och ansvarstagande över generationsgränserna. Detta är en av de "nycklar" som ska stödja arbetet med att förverkliga den framtidsvision som äldreutredningen rubricerade: "Riv ålderstrappan!".

De hundra punkter som utredningen "Äldrepolitik i framtiden" föreslår för en ny äldrepolitik är en utmärkt handlingsplan för att återupprätta de äldres rättmätiga delaktighet i ett samhälle med goda välfärdsmål. Bland annat påtalas behovet av att följa upp prioriteringarna inom hälso- och sjukvården, mot bakgrund av Socialstyrelsens bedömning att prioriteringsgrunderna inte följs när det gäller äldre personer.

Dessutom krävs att äldres möjligheter till kvarboende i det ordinarie boendet eller i särskilt boende måste beaktas ur individens perspektiv, inte minst från etiska utgångspunkter. En översyn av tillgången till och innehållet i särskilda boendeformer är mycket angelägen.

Val av särskilt boende måste ske med en ökad respekt för individens eget önskemål. Ofta kan ett ålderdomshem vara klart bättre än ett eget boende, som långsamt förvandlas till en institution.

Men alla äldre är inte aktiva, vi måste också planera för ett gott och värdigt omhändertagande för de som inte har möjlighet att vara aktiv eller på annat sätt förlorat sin autonomi.

Behovet av stöd och avlastning för anhöriga behöver också klargöras vid planering för särskilt boende och särskilt stöd för kvarboende. För att möjliggöra avlastning av anhöriga och underlätta ett förlängt kvarboende i egen miljö är det också av betydelse att pröva helt nya vägar för att underlätta tillgången till hushållsnära tjänster. Detta kan gälla många serviceområden, alltifrån hantverkshjälp och fastighetstjänster till tjänster för det dagliga livets aktiviteter.

Sjukvårdspartiet

Riskerna för isolering, monotoni och ensamhet ska aktivt förebyggas och förhindras genom hög medvetenhet om förändringar som sker under hela livsförloppet hos samhällets medlemmar. Varken de unga eller de äldre ska riskera att sättas på undantag. De med missbruksproblem ska beredas stöd.

Att öka möjligheterna till möten mellan människor över generationsgränserna är också ett angeläget reformområde. Mötesplatserna i det offentliga livet för människor i olika åldrar måste bli fler. Fler äldre ska kunna delta i skolarbete och annan verksamhet som gäller barn och ungdomar, till ömsesidig stimulans, nytta och erfarenhetsutbyte. Äldre arbetslösa ska få verka i faddersystem.

Det är viktigt att kulturpolitik, hälsopolitik och kontaktskapande hembesök möjliggör för de äldre som berörs av livskriser och levnadsförändringar att få tillgång en öppen och tillgänglig samhällsgemenskap. Särskilda insatser för att förebygga olycksfall och olyckor ska också uppmärksammas i dessa förändringsskeden. Trygghetsfrågorna ska ges särskild uppmärksamhet i samhällets planering och inom socialpolitiken.

Människor i alla åldrar måste ha likvärdiga möjligheter till inflytande och delaktighet i samhällets utformning. Åldersbegränsningar för delaktighet i samhällsarbetet eller offentliga och politiska uppdrag får inte förekomma. Åldersdiskriminering ska aktivt motarbetas. Äldres medverkan i såväl kulturliv som social ekonomi ska stimuleras.

Tendensen att utslagning från arbetsmarknaden och förtidspensioneringar går allt längre ner i åldrarna måste aktivt motverkas. I strävan att möjliggöra ett livslångt lärande ska studiemöjligheter varvat med ett fortgående arbetsliv stimuleras.

- *Äldre måste ses som en resurs i samhället.*

Sjukvårdspartiet

5.0 Det lokala samhället

Sjukvårdspartiet vill verka för en trygg miljö för alla medborgare. Det är i det lokala samhället som den enskilda människan ska finna möjligheter till förverkligande i en stimulerande gemenskap.

Globaliseringen ger möjligheter till positiva gränsöverskridande kontakter. Men det är i det lokala samhället som tryggheten skapas genom närheten och det personliga umgänget.

Det lokala samhället är grunden för individens psykosociala situation. Personlig trygghet och upplevelse av tillhörighet är av största betydelse i ett socialt sammanhang. Grannskapet har en kreativ betydelse i en aktiv grannskapsrörelse skapas gemenskap mellan generationerna, som ger ömsesidigt stöd och trygghet i vardagslivet. Samhällsplaneringen bör analyseras från denna utgångspunkt och kvarterföreningar/byalag/byaföreningar bör särskilt uppmuntras och få stöd för sitt viktiga arbete.

Vi vill värna om den svenska allemansrätten – rättigheten att ströva fritt i vår svenska natur, men också skyldigheten att visa ansvar ute i markerna. På samma grunder vill bevara strandskyddet grundat på kommunalt beslutsansvar.

Vidare anser vi att en rad områden utgör ”offentliga nyttigheter” och skall vara tillgängliga för alla, på lika villkor och efter behov, samt därmed offentligt finansierade. Exempel på detta är:

- Naturresurser
- Hälsa och sjukvård
- Central offentlig infrastruktur såsom vägar, järnväg, vatten, avlopp, el-tele och post,
- Skola, universitet
- Barnomsorg, äldreomsorg, handikappstöd etc.

Det centrala transfereringssystemet och socialförsäkringssystemet – pensioner, barnbidrag, etc. – skall utformas och vidareutvecklas så att de garanterar ett solidariskt och rättvist välfärdssamhälle.

Det måste finnas möjligheter för individer att söka egna livsvägar och skapa sina egna livsrum. Detta innebär att det måste finnas belöningssystem för utbildning, talang, förtjänst, merit, investerade insatser etc., som kan leda till skillnader i standard och status, men som i sig kan bedömas som rättvisa.

Sjukvårdspartiet

Alla insatser för att motverka drogmissbruk måste stödjas, frivilligas såväl som samhällets insatser. Ansvar för närpolisverksamhet, liksom räddningstjänster av olika slag, skall utvecklas som primärkommunala uppdrag. Kooperativa och ideella nätverk/grannsamverkan för ökad trygghet och säkerhet skall stimuleras.

- *Samhället skall svara för en rad ”offentliga nyttigheter”.*

5.1 Personligt ansvar och ömsesidigt stöd

Sjukvårdspartiet vill verka för en bred social samhällsservice till medborgarna, men utan att ta över den enskildes ansvar för sin egen, familjens eller det egna nätverkets möjligheter att hantera sina angelägenheter. Stöd till barn och ungdomar ska särskilt beakta vad som är psykosocialt stimulerande, socialt tryggt och ekonomiskt rimligt.

Försäkringssystemet ska vara aktivt rehabiliterande för att möjliggöra återgång i arbete och tillfrisknande. Sjukvårdspartiet vill därför arbeta för ett rättvist socialförsäkringssystem, som rätt använt blir till gagn för alla.

Ökad samverkan mellan sjukvården, försäkringskassan och den enskilde ska vara vägledande för besluten om vad som är socialt och ekonomiskt rimligt i den vård- och rehabiliteringsplan som upprättas i de enskilda fallen. En reformering och/eller sammanslagning av dessa system måste genomföras. Ansvar för samordningen bör överföras på regional nivå.

Fusk och missbruk av socialförsäkringssystemen ska effektivt förhindras.

- *Samhällets trygghetssystem måste organiseras till en samverkande enhet.*

Sjukvårdspartiet

6.0 Trygghet

Säkerhetspolitik

Grundläggande funktioner såsom militär och polis, rättsväsende, tull, etc. förutsätts vara absolut konstituerande delar av staten och därmed offentligt finansierade och under demokratisk kontroll.

Värnpliktsfunktionen i militärutbildningen bör analyseras. Försvarsmaktens och Pliktverkets samverkan med samhällets allmänna behov av insatser inom säkerhets- och trygghetsområdena för en ökad samhällsnytta behöver utvecklas.

Denna politik innebär att Sverige bör bevara en stark grund för ett svenskt försvar, samt en begränsad försvarsmateriell produktion. Detta för att ha en god grund som vid behov snabbt skall kunna utvecklas och byggas ut, för att kunna försvara det egna territoriet.

Svensk biståndspolitik ska vara globalt samordnad och ha som utgångspunkt att medverka till en ökad folkhälsa genom hjälp till självhjälp och med respekt för mottagarens eget ansvar och egen förmåga till försörjning och utveckling. En aktiv och solidarisk svensk biståndspolitik, och svenskt bidrag till internationella fredsbevarande operationer i FN:s regi, utgör också en viktig del i svensk utrikes- och säkerhetspolitik.

Vi förespråkar en generell svensk alliansfrihet med syftet att själv kunna avgöra om neutralitet vid händelse av krigstillstånd. Sverige bör verka för ett reformerat och starkt FN. Samtidigt kan, och bör, Sverige, med alliansfriheten som grund och efter eget beslut, medverka i olika europeiska sammanhang, såsom t.ex. europeiska fredsbevarande insatser. Dessa måste emellertid alltid vara grundande på FN-mandat.

Rättsväsende

Polisens uppgift är att skydda invånarna och utöva samhällelig kontroll av såväl trafik som lagefterlevnad. Polisen skall ha tillräckliga resurser för att också kunna bekämpa internationell brottslighet och narkotika. Av rädsla för brottslighet får Sverige dock inte stänga sina gränser för flyktingar. Vi bör även kunna garantera jämställdhet och erbjuda möjligheter för, dem som representerar olika kulturer och nationaliteter i vårt land samt även motarbeta all form av diskriminering.

Brottslighet skall beivras, redan med tanke på samhällets välmåga ur såväl humanitär som ekonomisk synvinkel. Samhället bör via kriminalpolitiska och även andra metoder bekämpa brottsligheten. Speciell uppmärksamhet bör fästas vid unga personer, som löper risk att hamna in i en brottscirkel.

Vidare ska polisens möjligheter att förhindra brott utökas och brottsoffer ges större möjligheter till omfattande hjälp.

7.0 Miljöfrågor

Agenda 21 är en viktig internationell utgångspunkt för svensk miljöpolitik, vilket innebär att vi som mål har ”det långsiktigt hållbara samhället”. Detta i sin tur innebär en samhällsutveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers liv och möjligheter.

Systemvillkoren för det långsiktigt hållbara samhället innebär att

- ämnen från jordskorpan får inte öka i naturen
- ämnen från samhällets produktion får inte öka i naturen
- det fysiska underlaget för naturens kretslopp och mångfald får inte utarmas
- effektiv och rättvis resursomsättning skall gälla.

Rollfördelningen mellan statlig, regional och kommunal nivå är viktig och kräver en fortlöpande analys. Frivilliga miljörörelser, arbetsgivarorganisationer och fackliga rörelser skall ges en aktiv roll i detta fortgående arbete.

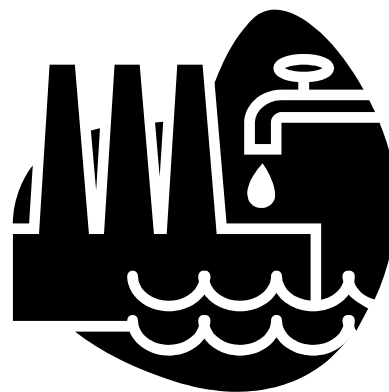
Svensk energipolitik måste på motsvarande sätt fortlöpande prövas ur säkerhets- och miljösynpunkt. Effekterna av användning av olja och andra fossila bränslen måste, liksom kärnkraften, noga följas och riskbedömas i relation till varandra liksom till alternativa energikällor.

Kärnkraft bör bevaras tills fullgoda miljövänliga alternativ kan erbjudas och när samhällsekonomin så medger. Samtidigt bör det ske en kraftig satsning på forskning om förnyelsebara energikällor. Denna typ av forskning bör stimuleras i Sverige. Slutförvaringsfrågorna måste lösas.

Studierna ska bedrivas med tanke på säkerheten – till fördel för folkhälsan och utifrån jordens biologiska mångfald.

Miljöproblemen sträcker sig utöver nationsgränserna. Sverige bör inom ramen för sina naturförhållanden korrigera sina produktionsmetoder och konsumtionsvanor, så att de blir ekologiskt hållbar. Detta bör ske i internationellt samarbete.

Modern teknik och alternativa bränslen har medfört att privatfordonen av idag har mycket lägre utsläppsvärden än tidigare. Trots detta ökar det totala utsläppet av t ex koldioxid. För att gynna en övergång till motorer med mindre utsläpp måste beskattningen av dessa fordon ändras.

Sjukvårdspartiet

Det finns ingen anledning att straffbeskatta moderna dieseldrivna fordon, som i många avseenden uppfyller högt ställda miljökrav. Likaså måste beskattningen av fordonsbränslen ses över. Idag finns alternativa bränslen i olika blandformer för såväl bilar som båtar, vars användning bör stimuleras genom kraftigt sänkta punktskatter.

Bränsleskatten bör användas som ekonomiskt styrmedel i syfte att modernisera och miljöanpassa den svenska fordonsparken. Energiskatten på kollektivtrafik – tåg, bussar och flyg – bör sänkas för att stimulera ett folkligt resande. Syftet är en snabbare övergång till fordon i den bästa miljöklassen. Skatt på energi bör betalas med ett fast belopp, ej i procent. Momsen bör därför avvecklas på energiområdet och ersättas med en fast skatt.

- *Vi vill ha förnyelsebar energi, men kärnkraften bör bevaras tills fullgoda miljövänliga alternativ finns att tillgå.*
- *Vi arbetar för kraftigt sänkta skatter på moderna och miljövänliga fordon, samt på alternativa bränslen.*
- *Kollektiv trafik, tåg buss och flyg skall stimuleras*
- *Momsen på energiområdet bör avskaffas*

Sjukvårdspartiet

8.0 Religionsfrihet och kulturell mångfald

Vi värnar om religionsfriheten i samhället.

Vi vill att Sverige ska ha en öppen attityd till kulturell mångfald och vi tar avstånd från främlingsfientlighet. Denna värdegrund ställer krav på samhällets funktioner. Sverige har stora fördelar av sin öppenhet och kulturella mångfald.

Vi anser att samhället bör ha en liberal syn på invandring och vi är positiva till arbetskraftsinvandring, vilket inte innebär fri invandring eller frihet från kontroll. Vi måste inom ramen för vår invandrings- och flyktingpolitik ha system och verksamheter, som i en humanitär anda kan tillgodose behoven.

Det innebär t ex att invandrare skall beredas möjlighet till arbete och att resurser sätts in för att ge invandrare med yrkesutbildningar tillträde till arbetsmarknaden.

Särskilda resurser bör sättas in för att förhindra människosmuggling och annan organiserad brottslighet relaterad till såväl kontrollerad som okontrollerad invandring. Fattiga människors utsatta situation får inte utnyttjas på detta sätt! Internationella konventioner på flyktingområdet skall tillämpas i samverkan inom EU och genom FN:s förmedling av kvotflyktingar.

I vår flyktingmottagning måste det finnas en aktiv integrationspolitik som skapar en god social gemenskap med det svenska samhället.

Genom biståndspolitik vill vi biträda FN:s hjälpinsatser i områden som skapar flyktigsituationer.

- ***Vi är positiva till arbetskraftsinvandring.***
- ***Vi vill värna om en humanitär tillämpning av internationella konventioner vid asylprövningar.***

Sjukvårdspartiet

8.1 Det öppna samhället

Sjukvårdspartiet vill medverka till att förverkliga de mål som formulerats i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna. I denna betonas att

Framtidsmålet med fria människor, som åtnjuter frihet från fruktan och nöd, endast kan uppnås, om sådana villkor skapas att alla kan bli delaktiga av de ekonomiska, sociala och kulturella liksom medborgerliga och politiska rättigheterna. I denna deklaration finns också angivet att varje människa har plikter mot sina medmänniskor och mot det samhälle han/hon tillhör och är skyldig att medverka till att de inskrivna rättig- och skyldigheterna främjas och iakttas.

I ett öppet samhälle förutsätts individernas relation till varandra fungera i harmoni. Inget samhälle är fritt från regelverk som ett skydd för den individuella friheten. Vi har en utvecklad syn på hur detta regelverk bör se ut och fungera.

Ofta ställs två positioner mot varandra – individprevention mot allmänprevention. Det förra perspektivet framhåller vård och utbildning som medel för att avhålla en brottsling från framtida kriminella handlingar. Det senare perspektivet menar istället att ett straff dels skyddar samhället mot farliga brottslingar och dels verkar avskräckande och förhindrar framtida brott.

Vi menar att båda dessa aspekter är viktiga, men att det i Sverige har funnits en tendens att betona den förra på bekostnad av den senare.

Det har funnits en tendens att ytterst grova våldshandlingar har gett förhållandevis lindriga påföljder. Vi anser att grova våldsbrott, och särskilt mord, är så allvarliga brott att straffskalan generellt skall anpassas för detta. Att beröva en annan människa livet måste betraktas som ett ytterst allvarligt brott och därför medföra längre fängelsestraff än vad som idag ofta är fallet.

Mord ska aldrig preskriberas.

Samtidigt som straffsatser bör skärpas så bör möjligheterna till förändrat beteende underlättas. Här ingår möjligheterna till utbildning och lärande i syfte att klara en återgång till det öppna samhället.

Sjukvårdspartiet

9.0 Ungdomen och framtiden

Den generation som nu skall ta hand om framtidsfrågorna och ansvara för sin föräldrageneration, sägs vara den första generation som kan få det sämre än sina föräldrar. I sjukvårdspartiet kan vi inte acceptera en sådan utveckling. Ungdomens situation måste tas på allvar. De är duktiga, ansvarsmedvetna och kort och gott vår framtid.

Sjukvårdspartiet vill att ungdomsfrågorna får ett särskilt utrymme i politiken. Vi eftersträvar en samordning av alla regelverk som berör ungdomar och de ungas roll i politiken. Ungdomar som idag är myndiga vid 18 år, räknas inte som vuxna när det gäller arbetslöshet. Många ungdomar börjar arbeta tidigare än så.

De som väljer högskole- och universitetsstudier, ofta uppmuntrade av samhällets strävan efter allt högre kompetens och kunnande, möter idag en krympande arbetsmarknad. Detta medför svåra ekonomiska villkor.

Ungdomsinflytandet minskar. Vi behöver en förändring grundad på en genomgripande genomlysning av ungdomens villkor.

10.0 Välfärd

Välfärdspolitiken omfattar många olika områden, där hälso-och sjukvården är ett och finns beskriven i början av detta program. Välfärden innefattar grundläggande samhällstrygghet som genomsyrar många områden, som beskrivs på annat håll i programmet. Vi vill dock särskilt lyfta fram följande.

Sjukvårdspartiet

10.1 Omsorg

Vi lägger stor vikt vid respekten för de äldre i samhället. Efter ett avslutat arbetsliv har varje medborgare rätt till en värdig ålderdom. Detta innebär tillgång till en god hemhjälp vid behov. Detta innebär garanterad färdtjänst inom rimlig tid oavsett var man bor. Detta innebär också rätt till garanterad plats på äldreboende vid behov.

Vidare tar vi avstånd från det så kallade garantibeloppet, som ursprungligen var ägnat att garantera varje pensionär, som bodde på hem, rätten att behålla ett minimibelopp efter avdrag för kost och boende. Garantibeloppet har i realiteten använts som ett maxbelopp – alltså har man inte fått ut mer än garantibeloppet.

10.2 Pensionerna skall förbättras.

Pensionärer med låg inkomst måste få en starkare värdesäkring än de med högre. Vi har fortfarande så kallade "fattigpensionärer" utan tilläggspension, som lever under mycket knappa villkor. Dessa ersättningsnivåer måste ses över.

Äldre par som levt samman hela livet skall garanteras ett gemensamt boende på hem när krafterna sviker. Rätten till eget boende är en självklarhet. Ett statligt stöd för införandet av kommunala äldreombudsmän skall tillskapas.

Huvudmannskapet för den framtida äldreomsorgen måste kopplas till vårdresurser inom ramen för det som idag kallas för hemsjukvård och lättare hälso- och sjukvård. Ansvaret mellan kommun och nuvarande landsting måste därmed förtydligas och läggas under en huvudman.

Vi är inte främmande för en omsorgsgaranti.

- ***En äldreomsorg som tillgodoser den enskildes grundläggande önskemål och behovet av sjukvårdande insatser måste garanteras.***
- ***Pensionerna skall fullt ut värdesäkras.***

Sjukvårdspartiet

11.0 Barnomsorg och skola

Alternativa driftsformer i förskolan är viktigt.

Många goda exempel från bland annat föräldrakooperativ borgar för. Det är också viktigt att förskoleklasserna ges möjlighet att behålla sin särart. Barnomsorgen är en trygg hamn men också en pedagogisk verksamhet, där många vuxnas närvaro ger god kvalitet.

Vi förordar därför en personaltäthet inom barnomsorgen som allra högst uppgår till 16 barn i en barngrupp. På många håll innebär det förhöjd personaltäthet.

Vi kräver att all offentlig verksamhet årligen upprättar ett barnbokslut. Det goda samhället måste systematiskt prövas ur ett barnperspektiv!

Barnkonventionen måste vara grund för detta arbete.

Grundskolan och förskolan är såväl till värdegrund som praktiskt innehåll ambitiöst upplagd och ofta väl genomförd. Den hetsdebatt kring skolan, som tidvis förts har ofta förts utifrån olyckliga exempel.

Problem med mobbing och kränkande särbehandling måste åtgärdas utan dröjsmål genom dialog med föräldrar och skolpersonal och följas upp kontinuerligt.

Respekten för varandra och vuxna måste upprätthållas.

För att möta varje individs behov vill vi att de övergripande målsättningarna i gällande läroplan måste komma till praktiskt genomförande.

11.1 Särskolan

Partiet vill hävda särskolans speciella sfär. Den får inte raseras av för stora grupper och integrering med andra av ekonomiska skäl. De senaste åren har inneburit att fler elever skrivits in i särskolan. De elever som studerat inom särskolan, ska om de så önskar ges möjlighet att kunna studera på vanlig folkhögskola eller vanligt gymnasium som vuxna.

11.2 Elevvård

Skolhälsovård och övrig elevvård får inte heller prutas bort i spartider. Skolhälsovården behövs nu mer än någonsin. Vi vet att många ungdomar har psykosociala problem och att de måste få hjälp så tidigt som möjligt.

Ett starkt samhälle får inte ignorera dem och deras problem utan måste ha beredskap för snabba och tydliga insatser.

Sjukvårdspartiet

11.3 Yrkesutbildning

Många yrken saknar idag utövare i Sverige. Inte därför att efterfrågan saknas, utan genom att yrkesutbildningen inte utvecklats i takt med efterfrågan. De yrkesförberedande programmen på gymnasieskolan har inte mötts av fortsatt praktik, lärlingsjobb och möjlighet till anställningar längre fram.

Yrkesinriktade utbildningar har inte heller getts status i högskoleväsendet, till skillnad från t ex Tyskland och Frankrike. Dessa måste värderas högre och erbjudas i ökad omfattning som ett reellt alternativ till andra skolformer.

11.4 Kultur i skolan

Kultur är ett mångtydigt begrepp som står för mycket. Det kan innebära människors sätt att leva på en speciell plats under en speciellt tid eller det kan handla om människors sätt att tänka och arbeta i ett visst område. Kultur kan också finnas inom olika vetenskaps- och litteraturinriktningar eller inom konsten. Kultur är helt enkelt vår identitet som människa i ett gemensamt samspel med andra.

Men behövs kulturen i skolan? Vi svarar ett starkt ja!

Skolans uppdrag är att hos våra barn förankra de grundläggande demokratiska värden vårt samhälle och kultur vilar på. Skolan ska också överföra och utveckla vårt kulturarv från en generation till nästa. Då behöver våra barn få tillräckligt med möjligheter att få pröva och utveckla sin identitet tillsammans med andra i vårt samhälle.

Kultur i skolan behövs för att:

- Främja förståelse för andra människors sätt att leva och tänka samt träna sin förmåga till inlevelse
- För att få förståelse för samhällets kulturella mångfald och därmed motverka främlingsfientlighet
- Motverka traditionella könsmonster genom att få pröva och utveckla sina förmågor och intressen oberoende av könstillhörighet
- Förbereda eleverna till att aktivt kunna delta i samhällslivet samt utveckla förmågan att ta personligt ansvar
- Eleverna behöver utveckla och träna även de praktiska, sinnliga och estetiska kunskapsformerna. De har behov av att uppleva olika känslor och stämningar för att kunna skaffas sig en identitet så att de får en harmonisk utveckling och kan utvecklas till nöjda vuxna med ett aktivt liv både privat oh ute i arbetslivet

Sjukvårdspartiet

Därför vill vi:

- Att kultur i skolan får en tydligare profil och skrivs in tydligare i kursplanerna
- Att minst 1 tim i veckan avsätts till kultur i skolan förutom musik och bild
- Att det ges utrymme för samhälle och skola att närma sig varandra inom olika kulturyttringar för att gemensamt hjälpa eleverna vidare på vägen till vuxenlivet
- Att det ges ekonomiskt utrymme till olika kulturella aktiviteter i skolan

11.5 Högskoleutbildning

Tillgängligheten till högskoleutbildning har ökat under det senaste årtiondet. Övergången till högre studier har ökat, men präglas fortfarande av social snedrekrytering. Därför måste lärosätenas samarbete med lokala lärcentra stödjas för att kunna nå människor från miljöer utan tidigare kontakt med högre studier. Främst programstudier i flexibla former måste lyftas fram här.

Även Nätuniversitetets samlade utbud måste inriktas mot detta. Möjligheterna till distansundervisning måste utvecklas.

11.6 Internationalisering

Internationalisering och fredsarbete kräver goda språkkunskaper. Under det senaste årtiondet har språkstudierna vid både gymnasier och högskolor gått ned till följd av bl. a. ”taktikval” på gymnasiet. Vi vill verka för att varje ung människa lämnar gymnasiet med rika språkkunskaper.

Det ska vara självklart att ungdomar och studenter tar del i EU:s utbildningsprogram och att deras aktiviteter vid utländska lärosäten och yrkesutbildningsinstitut tillgodoräknas på heminstitutionen.

Många utländska studenter genomgår både grund- och forskarutbildning i Sverige. Det är då naturligt att kostnaderna täcks av heminstitutionerna eller genom ömsesidiga utbytesprogram.

- ***Vi arbetar för att beslutade reformer skall genomföras***
- ***Skolhälsovården måste prioriteras i folkhälsoarbetet***
- ***Yrkesutbildningarnas roll måste stärkas***

Sjukvårdspartiet

12.0 Valfärdens finansiering

Rätten till arbete anser vi vara en grundläggande rättighet som måste prioriteras.

Den svenska modellen som grund för välfärden, kännetecknas av en solidarisk skattefinansiering. I allt väsentligt är det denna modell vi bejaktar, men den är i stort behov av förenkling.

Vi vill återinföra beredskapsarbetet som en rättighet för arbetslös i enlighet med den tidigare Arbetsmarknadskungörelsen. Vi vill att sex månaders beredskapsarbete ska räcka för att kvalificera sig till inkomstgrundad ersättning från A-kassan.

Löneskatten som bas bör vara progressiv, men också ha ett allmänt accepterat tak för att få allmän medborgarlegitimitet. Denna skattebas är direkt kopplad till sysselsättningsgrad och därmed också känslig för arbetslöshetens utveckling. Det innebär att det minskade behovet av arbetskraft inom tillverkande produktion måste uppvägas av andra möjligheter till sysselsättning, inte minst inom tjänstesektorn. För att stimulera en sådan övergång bör beskattningen av en mängd tjänster, till exempel "hushållsnära tjänster", antingen kraftigt reduceras eller medföra direkt avdragsrätt. Vi skulle få effekter på alla områden – från teknik till omsorg och hälso- och sjukvård.

En sådan stimulans i kombination med andra ekonomiska styrinstrument, såsom förenklingar och stimulans av småföretagandet, skulle få stora dynamiska effekter. Vi måste också betrakta ungdomar som reella tillskott på arbetsmarknaden, idag är de myndiga vid 18 men omfattas inte av arbetsmarknadsåtgärder förrän vid 20 år. Arbetande ungdomar under 20 blir, om de blir arbetslösa, föremål för försörjningsstöd, eller socialbidragstagare. Detta är inte acceptabelt.

12.1 Näringsliv

Ge alla möjligheten till att uppleva glädjen av att skapa sitt eget arbete i ett eget företag. Minska regeldjungeln för småföretagare, lätta på arbetsgivaravgifterna och gör arbetsrätten tydligare. Gör det egna företaget till en reell möjlighet i livskalkylen! Nuvarande regler innebär ofta en personlig och ekonomisk katastrof.

Företagens villkor är central betydelse för landets totala ekonomi. För att göra det egna företagandet till en reell möjlighet så måste särskilda underlättande villkor gälla de första åren. Detaljerna kring detta måste arbetas fram tillsammans med småföretagarorganisationer. Det kan handla om alltifrån skattelättnader till förändrat ansvar vid sjukdom hos anställda. En fungerande lönsam och stabil småföretagsamhet medför att betydligt mindre resurser behöver användas i det

Sjukvårdspartiet

som arbetsmarknadens myndigheter ansvarar för. Resurser som då kanaliseras om. Vi måste också förändra regelverk och lagstiftning så att våra svenska företag får en reell möjlighet att förbli i svensk ägo. Ökade möjligheter för att låna för att utveckla uppfinningar.

Goda avdragsmöjligheter för de som investerar i uppfinningars utveckling.

Skatten som styrmedel inom transportsektorn har vi delvis berört under miljöavsnittet

12.2 Finansiering

Mycket av samhällsorganisationens inneboende resurser som idag används i en stor administrativ överbyggnad, bland annat inom statliga verk och myndigheter kan sannolikt användas på bättre sätt.

Vi måste se över det totala skattetrycket, särskilt vårt nuvarande momssystem som kan förenklas.

Det finns också anledning att förändra och reformera skattesystemet på andra områden, exempelvis fastighetsskatten. Idag slår den oerhört hårt mot de med lägre inkomster och i alla synnerhet mot pensionärerna. Den bör avskaffas för att i stället tas ut vid försäljning.

För att säkerställa ett jämlikt och rättvist samhälle och offentliga nyttigheter är staten beroende av inkomstnivåer som i stort ligger nära dagens nivåer. Detta förutsätter en politisk reglering av regelverk, som underlättar för fri konkurrens på vissa områden, men innebär mer skärpt kontroll på andra.

Socialförsäkringssystemen kan behöva förändras utifrån samhällets dynamiska utveckling och har idag ett överskott som ovillkorligen skall återgå till den förebyggande eller direkta hälso- och sjukvården. Vi bör ha en mycket öppen och tillåtande marknadsekonomi, dock inte utan tydliga politiska styrmedel.

Sänkta arbetsgivaravgifter för alla nyanställda under de tre första anställningsåren, anser vi är nödvändigt för att få fler ut i arbetslivet!

En politiskt reglerad marknadsekonomi innebär att offentliga nyttigheter och offentlig service i görligaste mån kan ombesörjas av staten. Den avreglerade elmarknaden har visat att sambandet mellan avreglering och kostnadseffektivitet ofta inte stämmer överens med verkligheten. Vad som ibland något idealistiskt kallas fri konkurrens urartar inte sällan till kartellbildningar, som höjer konsumentpriserna istället för att sänka dem.

De samhällsnyttiga företagen som el, tele, post och järnvägar ska alltså stanna i offentlig regi. Märk väl att denna offentliga regi innebär att dessa företag gemensamt tillhör landets medborgare - skapade genom allas våra skattebetalningar.

Sjukvårdspartiet

Vad gäller våra transportsystem vill vi försvara skattefinansierade allmänna vägar och allmänna järnvägar, samt att standarden på dessa hålls på högsta internationella nivå. Vi är därmed motståndare till privata vägar och järnvägar, där vägtullar avkrävs. Detta ligger både i den enskilde medborgarens intresse och i näringslivets intresse, då även det senare i all synnerhet tjänar på en bra vägar och god infrastruktur. En så kallad offentlig nyttinghet.

Resonemanget ovan riktar ingen kritik mot marknadsekonomiska lösningar. Det är däremot viktigt att framhålla det enkla faktum att olika marknader fungerar på olika premisser och med olika effekter.

- *Vi står för en solidariskt skattefinansierad välfärd*
- *Vi vill reformera skattesystemet för att tillsammans med andra ekonomiska styrmedel stimulera sysselsättningen och finansiera satsningar inom vården.*
- *Långt större resurser skall avdelas för insatser mot den storskaliga ekonomiska brottsligheten.*
- *Företagandet skall underlättas genom olika former av kraftfulla stimulansåtgärder under första åren.*
- *Vi bör reformera fastighetsskatten.*